

Fărai unde predai

ISSN2784-0638 ISSN- L 2784-0638

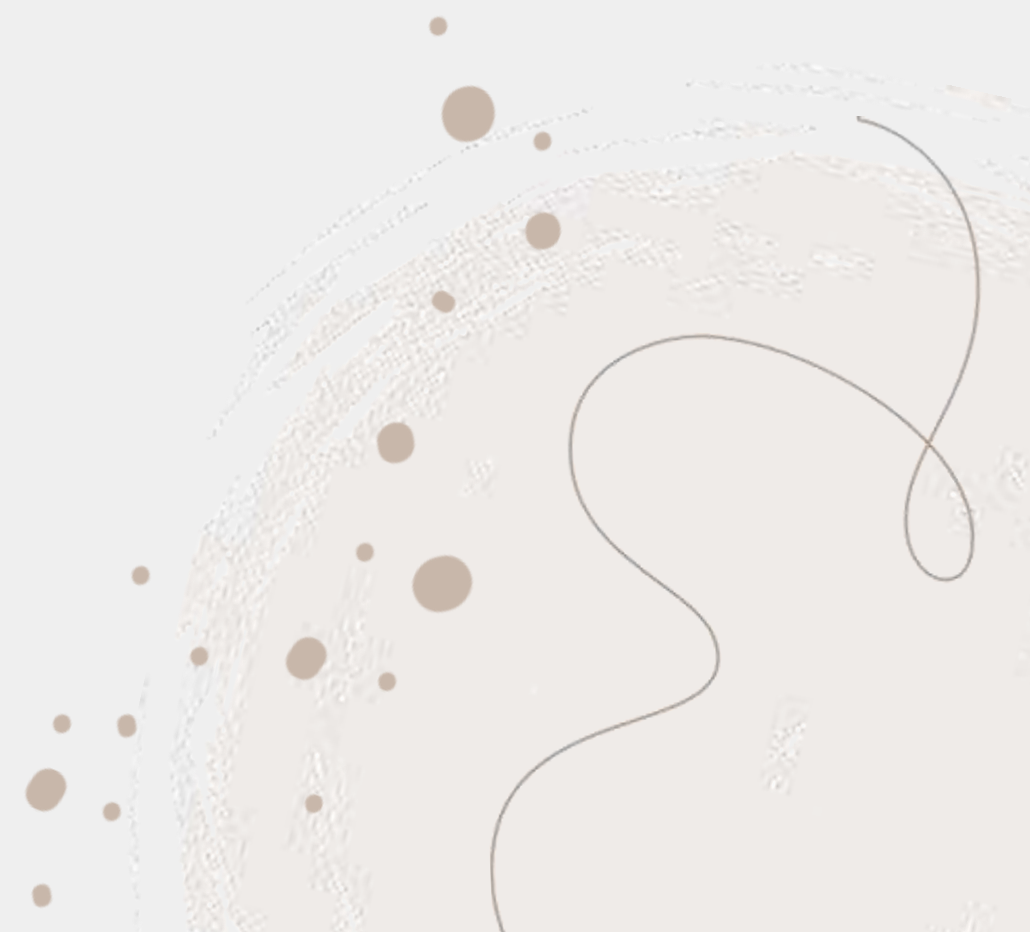
NR.13

Octombrie 2024

Cuprins

- Secțiunea 1-elevi
- Secțiunea 2-cadre didactice
- Secțiunea 3-colaborări
- Secțiunea 4-știri și evenimente

Sectiunea 1

În cadrul proiectului PNRAS, care se desfășoară în cadrul Școlii Gimnaziale Bunești, elevii de la nivelul gimnazial au participat la o excursie La Dino Parc Râșnov și Castelul Bran.

Alături de cadrele didactice însoțitoare, elevii s-au bucurat de o vereme frumoasă și de experiențe care le vor fi utile în viață.

Deja o tradiție, proiectul educațional **Frumoasa și bogata toamnă** s-a desfășurat și în acest an în Școala Gimnazială Bunești și structurile aparținătoare!

Proiectul a avut ca scop sensibilizarea elevilor cu privire la rodul propriei munci, conștientizarea importanței produselor naturale în viața omului și îmbunătățirea atitudinii pozitive față de protecția mediului înconjurător.

Sub atenta supraveghere a cadrelor didactice, elevii au realizat decorațiuni cu tematica **Toamna** realizând expoziții cu ceea ce au obținut.

Creativitatea a fost cuvântul de ordine, iar bucuria de a primi de la natură darurile bogate și-a pus amprenta asupra elevilor, părinților și cadrelor didactice.

Iată rodul muncii noastre:

Școala Primară Viscri și Grădinița cu PN Viscri

Școala Primară Criț

Grădinița cu Program Normal Crit

Grădinița cu Program Normal Crit

Grădinița cu Program Normal Crit

Grădinița cu Program Normal Crit

Grădinița cu Program Normal Crit

Școala Primară Mesendorf și Grădinița Mesendorf

Școala Primară Mesendorf și Grădinița Mesendorf

Școala Primară Mesendorf și Grădinița Mesendorf

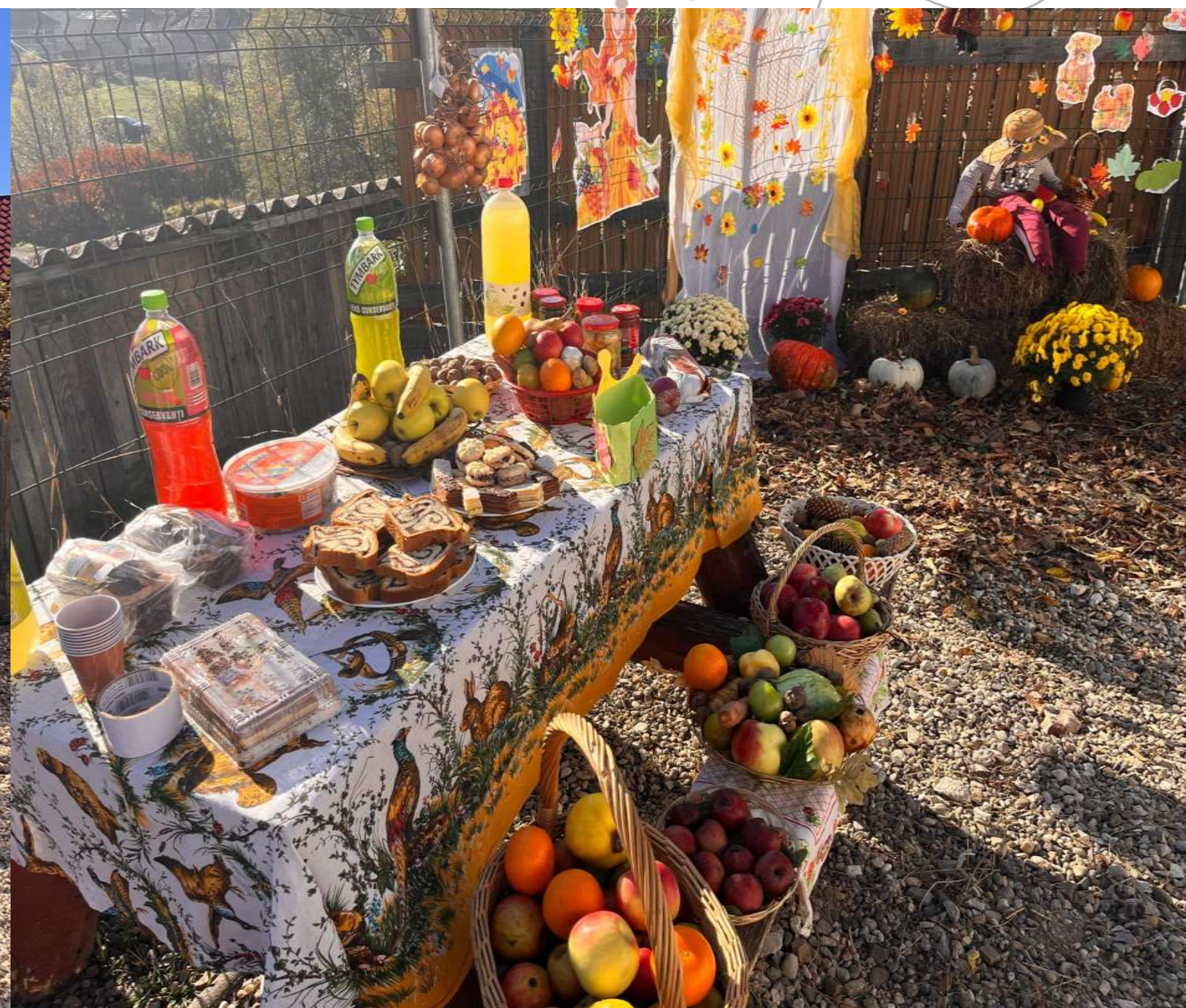
Școala Primară Mesendorf și Grădinița Mesendorf

Școala Primară Roadeș și Grădinița Roadeș

Școala Primară Roadeș și Grădinița Roadeș

Școala Primară Rodeș și Grădinița Rodeș

Grădinița cu Program Normal Bunesti

Grădinița cu Program Normal Bunești

Grădinița cu Program Normal Bunești

Clasa pregătitoare Bunești

Școala Gimnazială Bunești-gimnazaiu și primar

Școala Gimnazială Bunești-gimnazaiu și primar

Școala Gimnazială Bunești-gimnazaiu și primar

Școala Gimnazială Bunești-gimnazaiu și primar

Școala Gimnazială Bunești-gimnazaiu și primar

Școala Gimnazială Bunești-gimnazaiu și primar

Școala Gimnazială Bunești-gimnazaiu și primar

Școala Gimnazială Bunești-gimnazaiu și primar

Școala Gimnazială Bunești-gimnazaiu si primar

Școala Gimnazială Bunești-gimnazaiu și primar

TOAMNA

Elev Voina Loredana Rosalba
Clasa a VII-a B

Toamnă bine ai venit
Urma ta a-ngălbenit,
Să ne spui un bun venit
Ne bucurăm că ai sosit.

Mere multe să mâncăm
Must din struguri noi să facem
Să îi adunăm cu spor
Căci nouă ne-a fost dor.

Câinele, prietenul omului!

Prof.înv.primar Gaborean Alexandru

Sunt de loc din Maramures, localitatea Leordina, o comuna mica și liniștită, cu oameni harnici și buni.

E usor să fii bun cu tine si cu ai tăi, acolo încă mai găsești oameni buni.

Însă nu există pădure fără uscături.

Printre vecinii mei, trăia pe atunci o familie numeroasă în care tatăl era pescar, iar mama se ocupa de numărul mare de copii și mica gradinută a casei.

În mintea mea de copil, tanti Ileana, căci acesta îi era numele, în fiecare an aștepta un copilaș.

Ea era bună, blândă și darnică, și nu avea cum să fie altfel lângă un soț care consuma alcool .

De dimineață, nea Gavril, era beat și nervos.

Noi, copilașii, ne feream de el și de vorbele lui grele rostite parcă la mâine, căci rar era calm și liniștit.

Cum pleca, nea Gavrilă, de acasă, eram toti copilașii de pe stradă în curte lor. Delectarea noastră era un cațelandru alb cu o pată neagră mare pe ochiul drept. Catelușul, deși avea abia vreo 9- 10 luni, era foarte inteligent.

Îi ceream lăbuța și ne-o dădea rând pe rând, îi aruncam coji de pâine uscată în aer iar el sărea tot mai sus. Multe alte jocuri ni le inventam, căci nu existau prea multe jucării .

Într-o toamnă, pe 7 octombrie, că tot era ziua mea, am ales să o petrec cu vecinii și prietenii mei, familia Bumbar.

Cei șapte băieței de toate vârstele erau gașca mea de prieteni.Eu împlinisem 12 ani pe atunci, eram clasa a șasea.

Mama, nu avea prea mult timp în a ne pregăti torturi și alte minuni cum e astăzi, așa că, atât mie cât și fratelui meu ne-a dat câte un dovleac mare placintar.

De cum l-am luat în brațe, ditamai vlăjganul, știam ce voi face cu el.

Așa că, împreună cu fratele meu, căci l-am convins și pe el, ne-am luat dovlecii și am trecut strada la matusa Ileana.

Ea ne-a primit bucuroasă, a luat cele două comori și le-a așezat pe lavița din mica bucătărie improvizată în holul de la intrare.

Semintele scoase din dovleac au fost puse la prajit, pe cuptor după ce au fost condimentate cu sare.

Dovlecii însă, curățați și dichisiți cu alună măcinată, scorțișoară, stafide si miere de salcâm, au fost puțin în cuptorul cald și îmbietor.

Noi, copilașii, am ieșit cu toții în curte ca să îl obosim pe Lăbuș căci așa l-am numit pe cățelul nostru preferat dacă tot ne dădea mereu lăbuța.

Dulcele a fost gata în scurt timp și mătușa ne-a așezat pe toți în jurul mesei simple pe care domneau convingător cei doi dovleci plăcintari ornați asemeni a doi cavaleri gata de a porni în batalie. Mierea era la discreție, dovleacul era suficient, iar voia bună și bucuria ne erau tovarășe nelipsite în acele vremuri.

A trecut repede seara și cum nea Gavrilă intarzia să vină de la pescuit, Ion, mezinul familiei, a propus că în acea seara să dormim cu toții într-o camera. Acolo erau cele doua paturi imense, fiecare în parte acoperit de un strujac plin de paie de mociră uscate bine și doua plapume de fulgi de gâscă. Acestea erau suficiente pentru năzdrăvăniile pe care intentionam să le facem, căci nimeni nu se gândea să se culce prea devreme, mai ales ca a doua zi era duminică și nu exista grija școlii.

Ne-am jucat până târziu moară, un joc învățat de la bătrânii noștri, joc care se juca pe un cartofi cu nouă boabe de porumb și nouă de fasole, în alte părți era numit țintar sau altfel.

Intr-un târziu apare și nea Gavrilă, spre surprinderea noastră, treaz de această dată, treaz și bine dispus.

A mâncat și el din dovleacul rămas din abundență, căci noi cei mari am mâncat bine, dar copiii mai mici doar au început feliile mari și gustoase.

Apoi am căzut rând pe rând la datoria acompaniați de vâlvătaia focului întreținut de matusă.

Intr-un târziu, Lăbuș a început să latre tot mai tare, dar un latrat diferit, altfel de cum lătra pe un om, pe vreo pisică sau alt animal răătăcit în curte.

La un moment dat toti cei ai casei ne-am trezit, iar matusă l-a sfatuit pe nea Gavrilă să iasă și să vadă despre ce este vorba.

Intr-un final, zapacit încă de somn, nea Gavrilă a coborât din pat, și-a tras o pereche de pantaloni avuți la îndemână pe el și niște ciubotele în picioare și a ieșit afară.

Lăbuș își continua lătratul neîntrerupt.

-Mai taci mai cațel odată căci ne-ai asurzit! strigă nea Gavrilă disperat de latratul câinelui.

Ajuns afară, nea Gavrilă a început să strige disperat:

-Foc, foc, ieșiți afara, scapati cu toții, la varful casei e o flacara mare!

Pe chip li se citea groaza în timp ce salvau ce se putea salva.

Au fost lasate libere vacile din grajd și caprele din poiată, apoi copiii au ieșit toti afară. Câteva lucruri au reușit să salveze, nu multe, și cam atât căci casa era din lemn de brad foarte urcat și focul s-a extins repede.

Probabil ca hornul nu a fost curățat bine sau nu a fost curățat deloc căci între pescuit si baute nea Gavrilă nu mai reușea să mai facă mare lucru.

Oamenii au sărit cu găleți de apă dar cerul rămânea aprins de flacara înaltă de cel puțin patru metri, iar aerul era cald și sufocant.

Mama ne căuta disperată prin mulțimea adunată și doar când ne-a avut lângă ea, s-a linistit.

A scăpat toată lumea, casa cu tot ce era în ea a ars până la temelii, cum a ars, de altfel, și gradul, cotețele de găini și șura.

O singură ființă s-a pierdut în acel incendiu și acea ființă a fost Labuș.

Deși a fost primul care a văzut focul, el nu a putut să se salveze deoarece avea lanțul în jurul gâtului.

Când lumea a observat că el lipsea a fost prea târziu.

Doar lanțul afumat statea ca o mărturie a catastrofei care a avut loc.

Pompierii au sosit târziu însoțiți de miliție și o autosanitară. Ei doar au luat notițe legat de ceea ce s-a întâmplat și au plecat fericiți că nu au fost pierderi de vieti omenești.

Familia Bumar a dormit la noi câteva săptămâni bune căci afara era frig și nu aveau alte rude în sat la noi. Nea Gavrilă nu mai bea așa de mult căci îi era rușine de ai mei, iar noi ne bucuram de compania copiilor și de peștele proaspăt adus de acesta de la râu. Doar Lăbuș, deși era așteptat de fiecare dintre noi nu s-a întâmplat să vină și să ni se alăture la joacă.

Și când te gândești că ce l-a împiedecat a fost doar un lanț.

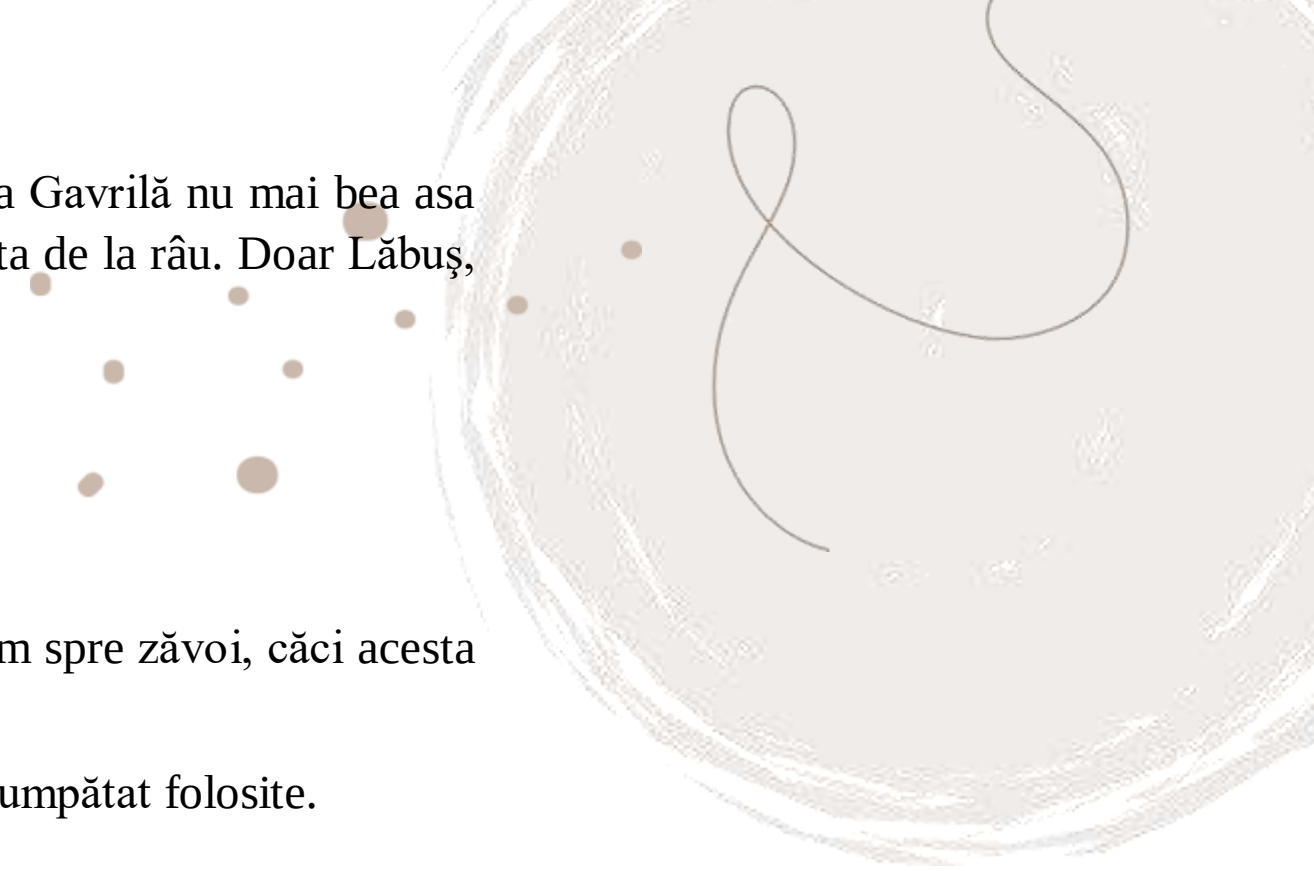
-Ai cumva vreun lant care te ține legat ?

-Mă gândesc la tutun, alcool, o mâncare nesănătoasă care duce la îmbolnăvire?

Nea Gavrilă s-a prăpădit nu la mult timp, l-au găsit înghețat după ce s-a îmbătat tare și a căzut pe undeva în drum spre zăvoi, căci acesta îi era drumul spre pescuit.

A fi liber înseamnă a nu depinde de nimic, nici măcar de lucrurile bune căci și acestea în timp pot să facă rău necumpătat folosite.

Mult succes și fără nici un lanț!

Puterea vorbei!

Prof.înv.primar. Gaborean Alexandru

Satele din Maramureș sunt răsfirate de-a lungul văilor.

Căsuțele se află uneori la distanțe mari una de cealaltă, iar a întâlni un semen este o adevărată bucurie.

Deseori liniștea acelor locuri rămâne intactă săptămâni în șir.

Doar preotul, cu ocazia sărbătorilor creștine, poștașul și cam atât, aceștia sunt singurii care mai tulbură liniștea acestor locuri.

Pe o astfel de vale, un poștaș a bătut la ușa unei case. Trebuia să lase un plic și avea nevoie de o semnătură căci scrisoarea era recomandată.

Din interior s-a auzit o voce de copil:

-Imediat, vă rog să mă așteptați puțin.

După câteva minute, poștașul a bătut din nou.

Aceiași voce a răspuns:

-Dacă vă grăbiți, lăsați scrisoarea pe covoraș!

Poștașul a răspuns:

Am nevoie de semnătura dumneavoastră!

Deja supărat, poștașul se gândea că îi va spune câteva. Era destul de târziu și mai avea încă multă stradă de bătut la picior. Comuna Poieni este foarte mare, una dintre cele mai mari din țară, populația, de origine ucraineană, locuiește aceste meleaguri atât de frumoase și de binecuvântate.

Toată supărarea lui s-a topit când ușa s-a deschis și o fetiță fără picioare, aflată într-un cărucior ponosit, îl privea cu ochii mari și albaștri, blânzi ca și zilele de vară. Cutremurat, i-a dat scrisoarea și a rugat-o să semneze.

-Vă mulțumesc frumos pentru răbdare, să aveți o zi minunată! i-a răspuns fetiță

Cu timpul, fetița a început să îi adreseze întrebări:

Cum vă numiți? Vă place ceea ce faceți? Aveți copii? Câte scrisori aveți de livrat astăzi? Poștașul i-a răspuns iar ea , zâmbind , i-a zis:

-Nu le duc dorul căci m-am născut fără ele. Tata spune însă mereu că inima mea este atât de mare încât compensează lipsa celor două picioare. În fiecare lună pun bănuți de o parte iar când pușculița va fi plină, tata o să-mi cumpere proteze ca și eu să pot umbla într-o zi!

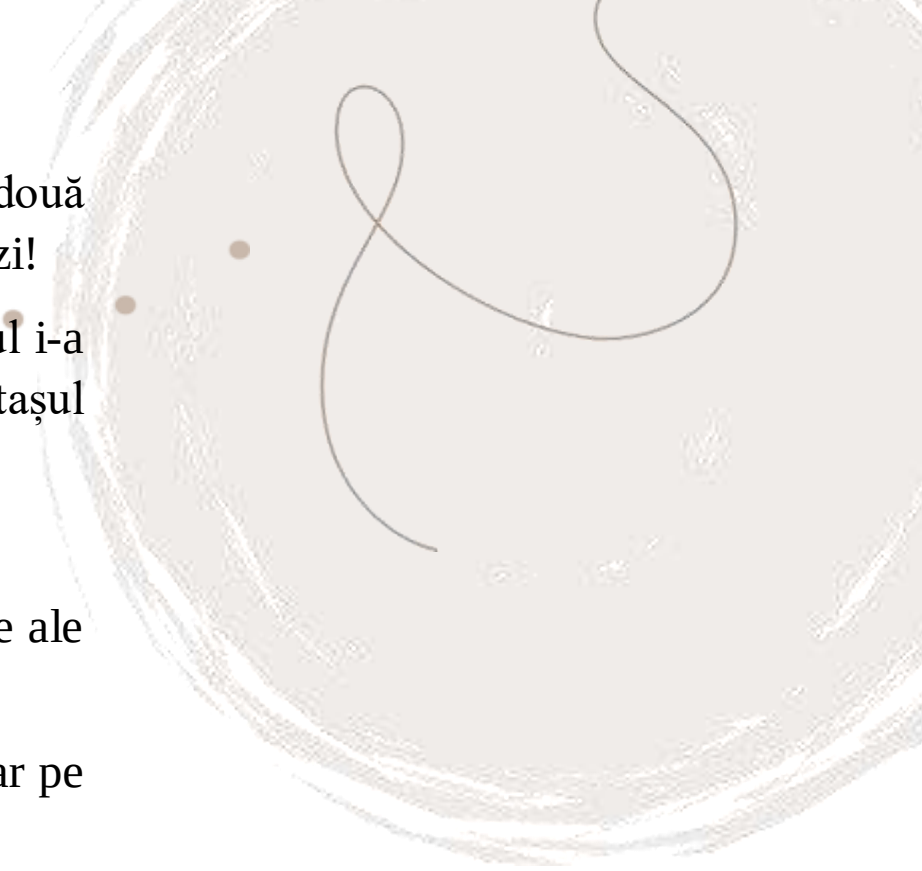
Când a venit toamna ploioasă, fetița a realizat că poștașul venea mereu în aceiași pantofi rupți. Într-o zi, pe lângă scrisoarea, poștașul i-a oferit o cutie cu bomboane. Fetița a fost foarte încântată și, întorcându-se în casă, a revenit cu o cutie mare. În ciuda protestelor, poștașul a trebuit să o accepte. Când a deschis-o, înăuntru era o pereche noua de gheteși un bilețel: „Pentru prietenul meu bun, cel mai bun!"

Mișcat până la lacrimi, a realizat că fetiță cheltuisese toți banii de proteze. A doua zi, la rugat pe șeful lui:

- Vă rog frumos să îmi schimbați traseul. Sunt tulburat știind că nu pot să îi redau picioarele acestei copile, iar ea mi le-a încălțat pe ale mele!

După câteva zile, la ușa fetiței erau șeful împreună cu poștașul și toți colegii lui. Aveau o cutie și un bilețel. În cutie erau protezele, iar pe bilețel scria: „Pentru prietena noastră cea mai bună."

Indiferent de condițiile în care te-ai putea găsi în anumite momente ale vieții, dacă ai o inima plină de dragoste, un zâmbet pe față, o vorbă bună și o mână caldă, cei din jurul tău vor fi bogați!

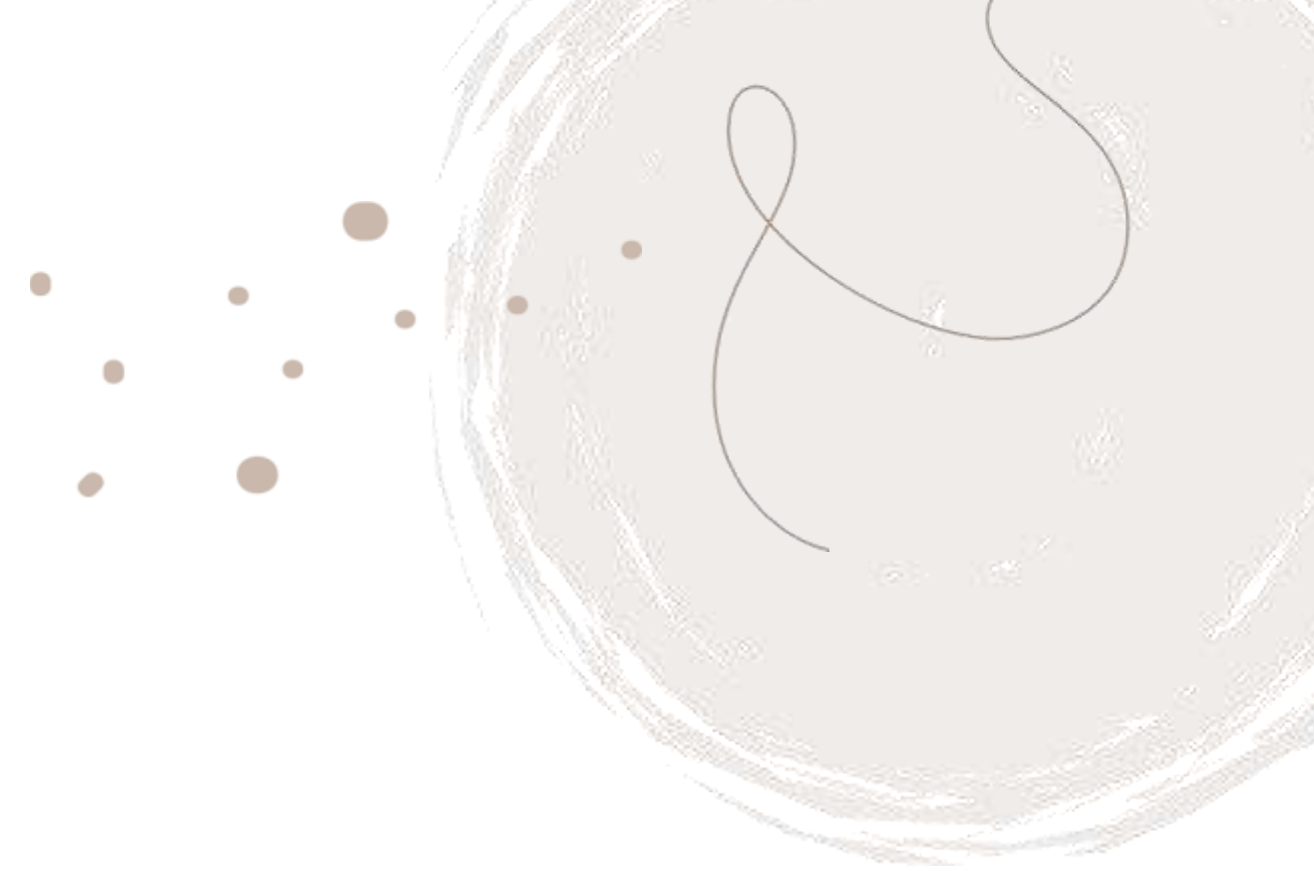
Joc de umbre

Prof.dr. Suciu Camelia

joacă-te cu umbrele ridicate
pe-altarul cerului tău
sortit căderii-n departe
și uită-te-n vârtoarea valurilor mării
strivite în jalea adâncurilor;

șoptește-ți rugăciunea murind
pe luntrea unui vis
născut din tine și din lumi
ce încă nu te-au întâlnit
și nu ți-au cunoscut chemarea
zguduită de ochi fugari
mistuiți în flăcările aripilor.

te-ai adăpostit în foșnet de frunze
stovite-n oglinidrea viului din ape
și ți-ai spus că-ți ești suficient
și nimeni nu-ți va întoarce drumul
căci zborul tău e sortit nemărginirii.

COLABORĂRI

Ororile comuniste în actualitatea literaturii

Prof.dr.Alexandru Diac

Școala Gimnazială Albești, județul Mureș

Despre erorile și ororile regimului s-a scris enorm și se va mai scrie, atâta timp cât umbrele trecutului încă ne urmăresc. Una dintre ultimele cărți care aduce în discuție faptele negative întreprinse de regimul apus în decembrie 1989 este apărută la Editura Polirom. *Orașul închis* al Vioricăi Răduță, care în aproape 320 de pagini ne prezintă o perioadă pe cât de apusă, pe atât de actuală, este structurată în 59 de capitole scurte, dar de o puternică esență, ale căror titluri parcă rezumă diferite gânduri, trăiri și sentimente de odinioară: *Se doarme și în moarte*, *Nu vorbea nimeni*, *Viața e o cameră obscură* etc.

În ultimii trei sau patru ani s-a discutat frecvent în media despre cazul torționarului Vișinescu, fostul comandant comunist al penitenciarului de la Râmnicu Sărat, condamnat în cele din urmă, la vârsta de peste nouăzeci de ani, la ani grei de închisoare, atât cât i-a fi dat să mai aibă. Referințele Vioricăi Răduță la acest caz devenit celebru sunt evidente încă din primele pagini ale cărții și se vor păstra pe tot parcursul ei. În intervențiile personajului Vișinoiu, cititorul puțin mai informat decât restul lumii și care este consumator de presă recunoaște înregistrările cu Vișinescu, difuzate în presă. Personajul Vioricăi Răduță, chiar la judecata sa, își pune acțiunile din trecut pe seama motivației de a-și sluji țara, iar replicile sale sunt ancorate parcă în sumbrul peisaj al penitenciarului de la Râmnicu- Sărat, pe care cu duritate l-a condus: „, Dar Vișinoiu răspunde ca la anchetă, că e a lui mă-ta. Unde am fost, eu am slujit țara, mă! Trece cu fularul roșu pe mâini, privind numai înainte, din cătușe. Nu mai are răbdare cu jurnaliștii și înjură. Conturul pare să i se descompună în stradă”. Deși a mai rămas doar o umbră din strașnicul comandant de lagăr, el nu ezită să amenințe și să se lamenteze: „, După atâția ani, nu m-a omorât partidul și mă omorâți voi, mă? Ce pui mâna, ce, se repede Vișinoiu la primul microfon care- i iese în cale”, împiedicându-i pe ziariști să-și facă datoria.

Evocarea vremurilor de glorie a regimului comunist, aparenta stare de calmitate și pasivitatea de care dau dovadă locuitorii unui oraș între zidurile căruia oamenii erau pur și simplu exterminați sunt lucruri care ne frapază în romanul Vioricăi Răduță și care ne duc cu gândul la *Dimineața pierdută* a Gabrielei Adameșteanu. Râmnicu Sărat, oraș închis nu neapărat din pricina îngrădirii dreptului de circulație ci, mai cu seamă, din cauza unei mentalități greșit conturate sau, poate a unei frici colective, este martorul pasiv al unei istorii crâncene, care este evocată abia după ani, din amintirile unor personaje marcate de vremurile de demult.

Am insistat asupra figurii personajului Vișinoiu deoarece procesul lui este pretextul care declanșează memoria involuntară a două destine paralele Mihăiță și Ilinca, dar care nu se vor întâlni niciodată. Mihăiță este marcat de chinurile la care a fost supus liderul țăranist Ion Mihalache, mort la Râmnic și al cărui spirit încă este prezent. El „dă să se întoarcă în mormânt” și umbra lui încă se duce „după apusul de Râmnic”, poate pentru că sufletul lui nu și-a aflat încă odihna. Din perspectivele lor va fi prezentată viața unor locuitori care duc o viață aparent normală, la nici doi pași de penitenciarul în care opoziții regimului comunist și cei bănuți că ar complota împotriva lui erau aspru pedepsiți sau chiar exterminați.

Viața locuitorilor din Râmnicu Sărat se scurgea fără evenimente majore, oamenii fie nu erau interesați de cele ce se petreceau în mica lor urbe, fie se temeau să se exprime. Ei sunt oameni obișnuiți, cu preocupări obișnuite, însă nu se evidențiază prin nimic, ei lăsându-se conduși de bunul- plac al regimului.

La proces, fosta secretară a închisorii pare a nu-și mai aminti nimic, pentru că singura ei preocupare era aceea de a-și face datoria: „nu bănuia că peste decenii atâtea lucruri ajung istorie. Chiar și în mâinile și în ochii ei”, semn că regimul intrase în mentalul colectiv ca ceva ce nu va dispărea niciodată.

Asta credeau cel mai probabil și locuitorii din Râmnic, care duceau o viață cât se poate de normală: Ilinca are un frumos parcurs în viață, devine profesoară, își amintește cu bucurie de foștii ei profesori ale căror destine le aflăm tot din perspectiva ei și tot ea este cea care contemplă vestigiile orașului: parcul, izvoarele, dar și Biserica Bagdat, al căreo cor, într-un vis al Ilincăi, pare a striga o durere colectivă, deși aparent solitară: „În Biserica Bagdat, corul se strânsese în fereastra înaltă și strâmtă din dreapta Sfintei Parascheva” Preotul Taman a dat glas și una dintre femei s-a gândit că nu mai știa nici de vise de când cu avortul. Și a greșit crucea. Femeile din cor au acorperit-o cu glasurile într-unul singur.”. Este aceasta o scenă aparent lipsită de semnificație, dar corul poate fi privit ca un strigăt de durere în fața presiunilor și temerilor față de regim, dar, de asemenea, se scoate în evidență solidaritatea oamenilor față de semeni, fiind bine-știut că în perioada regimului comunist avortul era ceva de neconceput, iar cei care făceau asta erau aspru pedepsiți.

Mihăiță este însă mult mai marcat de ceea ce a trăit și de ceea ce a cunoscut, iar asta îi va induce treptat o stare de alienare, până când chiar el va fi capturat de regim și aruncat în temniță.

Cartea Vioricăi Răduță apare în 2017, când mult mediatizatul caz Vișinescu, evidenta sursă de inspirație pentru personajul care declanșează fluxul romanului este deja încheiat. În opinia noastră, acest exercițiu nu este tocmai în avantajul autoarei, care în aparență nu face altceva decât să pună cap la cap opinii publice și documente despre penitenciarul de la Râmnicu Sărat și despre comandantul lui, care în esență nu se deosebea cu nimic de celelalte lagăre similare. Să fi fost tocmai acesta scopul autoarei, care la fel de bine putea să scrie despre oricare alt penitenciar la fel de cunoscut? Considerăm că apariția acestui roman este una întârziată, când mediatizarea cazului real dovedit ca sursă de inspirație pentru roman este încheiată. Nu putem conta pe naivitatea autoarei, care ar dat acest roman într-un mod cu totul și cu totul surprinzător.

Cu toate acestea, calitatea mărturiilor despre ororile regimului comunist și aparenta calmitate manifestată exact în epicentrele de pedeapsă și exterminare nu poate fi pusă la îndoială, romanul putând fi totuși considerat un document în caracterizarea regimului comunist.

Așadar, prezentarea aspectelor groaznice ale regimului comunist mascate de un calm enervant și de un curs aparent firesc al vieții fac din romanul Vioricăi Răduță un document demn de luat în seamă, deși aparent întârziat.

Știri și evenimente

Începând cu luna octombrie a anului școlar 2024-2025, elevii care fac parte din grupul țintă al proiectului PNRAS, desfășoară activități în cadrul a două ateliere școlare: atelier de pictură icoane pe sticlă și cor.

Echipa

Coordonator prof.dr. Suciu Camelia

Redactori:prof.înv.primar Gaborean Alexandru;

Profesorii pentru învățământul primar și/sau preșcolar din cadrul structurilor arundate Școlii Gimnaziale Bunești și din cadrul Școlii Gimnaziale Bunești,

Profesorii diriginți;

Colaboratori: profesor dr, Diac Alexandru Adrian, Școala Gimnazială Albești județul Mureș

